Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus eduskunnalle toiminnastaan 2016 valtiopäivlle

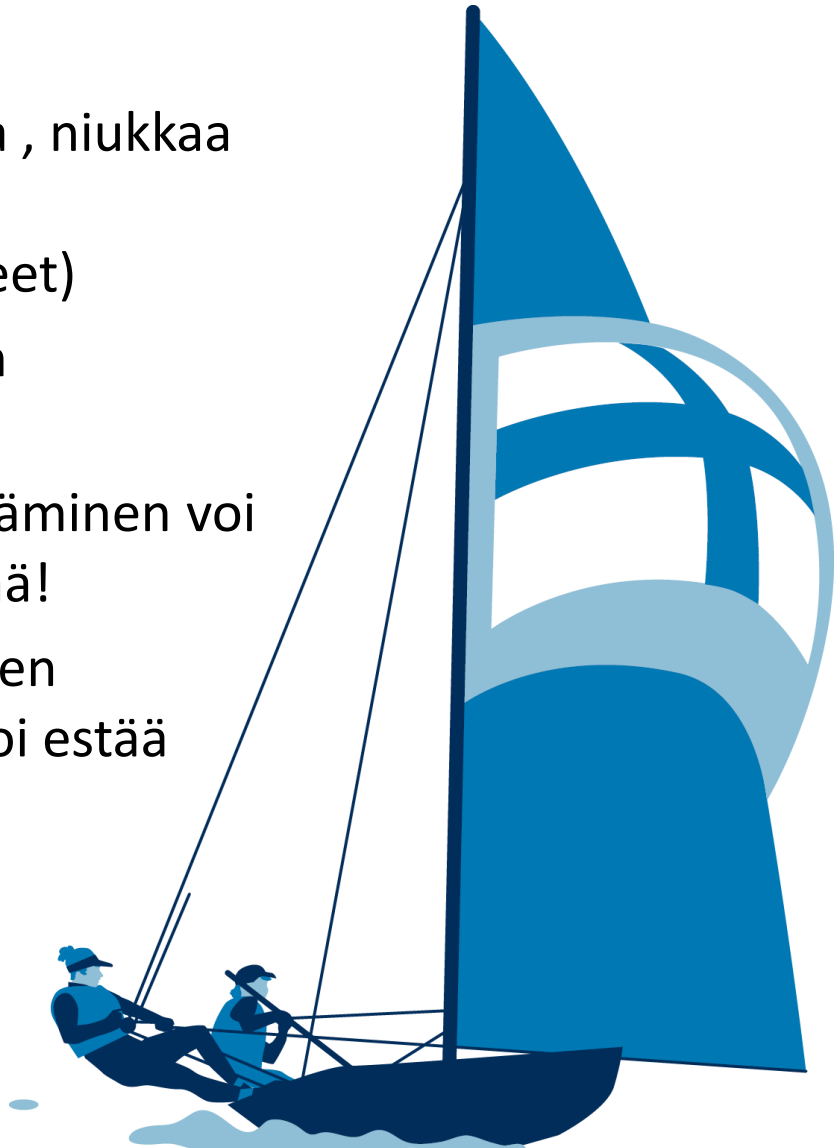
Johdon tuen päällikkö Nina Alatalo
Tuloksellisuustarkastuspäällikkö Leena Juvonen
19.10.2016

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Tuloksellisuustarkastuksen havaintoja

Elinkeinotoiminnan edistäminen - paremmat tukien vaikutusarvioinnit kirkastavat suunnan

- Vaikutusarvioinneissa on pinnallisuutta , niukkaa kuvailua ja uskonvaraisuutta - on myös systemaattisia arviointeja (väylähankkeet)
- Ei-toivotut sivuvaikutukset jäävät usein pimentoon
- Perusteellisen vaikutusarvioinnin teettäminen voi sen kalleudesta huolimatta olla järkevää!
- Ovatko valtion toimet ylipäätään tarpeen - pyrkimys korjata markkinapuutetta voi estää markkinoiden muodostumista?

Innovatiivisten ratkaisujen edistäminen

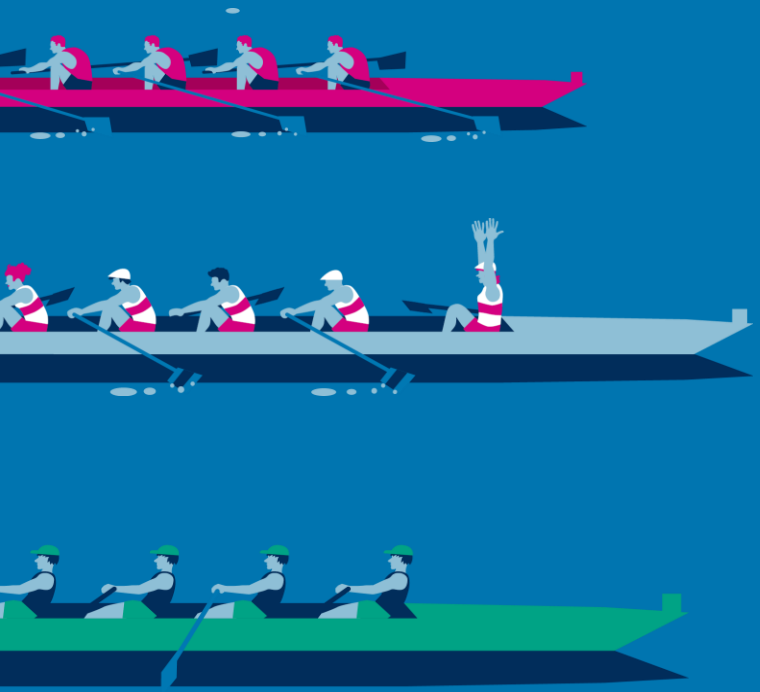
- Innovatiivisia hankintoja ei toteuteta tarpeeksi (kunnissa niitä on valtiota enemmän)
- Panostukset kiinteistö- ja rakennusklusterin TKI-toimintaan ovat olleet vähäisiä
- Kotimarkkinoiden merkitys voi jäädä yritysten kansainvälistymisen edistämisen varjoon
- Yritysten investointien edellytyksenä mm. sujuvat lupakäytännöt ja valtion toimien ennakoitavuus

Digitalisointi julkisen hallinnon asiakaspalvelun edistäjänä

- Tavoitteena käyttäjälähtöiset yhden luukun digitaaliset julkiset palvelut - usein palveluita kuitenkin kehitetty viranomaisen omista tarpeista käsin
- Onnistuneita esimerkkejä: esim. opintopolku.fi, viisuminkäsittelyn tehostuminen
- Sektorirajat ylittävien kokonaisuuksien rakentaminen on ollut vaikeaa - esim. SADE-ohjelman sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuus
- Palvelujen käyttö jäänyt suunniteltua vähäisemmäksi: kansalaisneuvonta (vuonna 2015 tavoite 300 000 yhteydenottoa, toteutunut n. 40 000)

EU-asioiden valmistelu vaatii ministeriöiden yhteistyötä

- Ministeriöissä on hyviä käytäntöjä EU-asioiden hoitamisessa
- Suomen vaikuttavuus EU:ssa paranee sujuvalla yhteistyöllä kotimaassa
- Laajapohjainen valmistelu, ennakkovaikuttaminen ja Suomen EU-politiikan tavoitteiden konkreettisuus korostuvat
- Valmistelun merkitys korostuu Suomen valmistautuessa seuraavaan EU-puheenjohtajuuskauteensa ja komission keskittyessä sääntelyssä laajempiin toimenpidepaketteihin

Tilin- ja laillisuustarkastuksen havaintoja

Ylimmän johdon menettelyiden tarkastus

- Säädettyjä, määrättyjä ja sovittuja menettelytapoja on olennaisilta osin noudatettu.
- Kokonaisuutena tarkastellen tarkastuksessa ei tullut esille sellaisia olennaisia seikkoja, jotka eivät tukisi toimivan valvontaympäristön syntymistä.
- Tosittamisessa todettiin paljon puutteita.
- Autoedun myöntämisen tulisi perustua ensisijaisesti työtehtävien hoitamisesta aiheutuvaan tarpeeseen. Taksin käytössä tulisi käyttää harkintaa keskusta-alueella liikuttaessa.
- Matkakohtainen matkamääräys on suositeltavin menettely. Toisena vaihtoehtona jälkikäteinen yhteenveto ministeriöön.

Verotulojen tarkastus

- Yhteenvetoraportti vuosien 2012 - 2015 laillisuustarkastuksista
- Tarkastukset kohdistuivat olennaiseen osaan valtion verotuloista Verohallinnossa ja Tullissa. Tarkastettu laajasti sisäisen valvonnan prosesseja ja tapahtuma-aineistoa tietokoneavusteisesti.
- Verotuksen automatisointi edellyttää verolainsäädännön yksinkertaistamista ja verotusprosessien kehittämistä.
- Verolainsäädäntöä pitäisi edelleen kehittää siten, että verotusprosessit ja sisäinen valvonta toimivat tehokkaasti. Tämä vähentäisi sisäisen valvonnan ja laadunhallinnan riskejä ja mahdollistaisi verovalvonnan suuntaamista entistä tehokkaammin.

Toiminnan vaikuttavuus ja onnistuminen

Vaikuttavuus

- Sidosryhmäselvitys 2015

  - eduskunta, valtionhallinto ja johto, media ja kansalaiset

- Tarkastus- ja valvontaraportointia pidetään onnistuneena:

  - Raportoinnin asiantuntevuus, luotettavuus, objektiivisuus ja hyödyllisyys

Vaikuttamiskeinot moninaisia

- Tarkastukset kohdistuneet valtion- ja kansantalouden tunnistettuihin, julkisen talouden ja valtiontalouden olennaisiin riskialueisiin
- Tavoitteena on luoda edellytyksiä julkisen talouden ja hallinnon kestävälle uudistumiselle
- Ylimmät tarkastusviranomaiset arvioivat kestävän kehityksen tavoitteiden kansallista toimeenpanoa

Valtiontalouden tarkastusvirasto
www.vtv.fi
www.vaalirahoitus.fi
@VTV_fi
Kiitos!